

Neujahrsempfang für die Diplomaten in Bonn bei Bundespräsident Heuss

התמונה ההיסטורית: קבלת הפנים אצל נשיא גרמניה המערבית, בה השתתף הציר המוסמך הישראלי, יוחנן שנער. (העולם הזה 848), בעתון גרמני, שציין במיוחד את נוכחותו של הציר הישראלי, הנראה בתמונה בביורו - האיש הששי העומד משמאל, לובש פראק.

ספורט ישראלי

(המשך מעמוד 9)

נסיון שני לבקש אשרה בקונסוליה בריטית אחרת ומהווה כחם צהוב בעת בקשה לקבלת אשרה במדינה אחרת. אם הבריטים סירבו ל"תת לי אשרה, בשעה שביקשתי אותה, למח לתת לי אשרה כניסה להולנד, למשל? פרט מזור: המדינה האירופית היחידה ה"מעניקה אשרה כניסה לישראלים ללא כל קו"שי היא ספרד.

הפולנים והרומנים...

למעלה מחודש ימים הכיתי, ללא מענה, לקבלת האשרה לאנגליה. קפלי, סגן הקונסול וקצין העלייה, היה היחיד שהשתתף בצעיר וניסה לעזור לי. מתוך כוונה זאת, החליט לנסות לקבוע לי פגישה עם הקונסול גלבוע. הובלתי לאגף אחר בבניין, שהיה מקושת בתקרה מוזהבת ובריהוט מועצץ מתקופת "לואי 15", בדומה לארמון ורסיי, מקום מ"כנם של מלכי צרפת לשעבר. שתי מזכירות, שבקושי הרימו את עיניהן, הורו לי לשבת ולחכות. אולם לאחר צפייה קלה, הומנתי להיכנס לחדרו של הציר.

מר גלבוע ישב מאחורי שולחן בקצה חדר שגודלו כגודל דירה בת שני חדרים, בחן או"כ תי במבטו מלמעלה למטה. שאלתי אם אוכל לקבל ממנו המלצה לקבלת אשרה כניסה לאנגליה. הוא הודיע לי בתוקף שהוא נותן המלצות רק לסוחרים ואנשים מוכוונים ומו"כרים. הוא כעס מאוד כאשר שאלתי אם נכון הדבר שגבריות ישראל מעודדת את הקונסוליות הזרות למונע מישראלים אשרה כניסה לארצותיהם. אז פללית פה אישר את הנחתי, טען ש"זו אשמת הפולנים והרומנים שלא רוצים לחזור לארץ!".

שאלתי אם אוכל לחוות במסירת כתב ה"האמנה של הציר יעקב צור לידו נשיא צרפת. "בשום אופן", ענה לי, "אבל אתה רשאי לצלם אותו לפני שאנחנו יוצאים אל הנשיא". שעות מספר לפני הטכס באתי שוב לשגרירות ונקלעתי לתוך אוירה רגשנית וחגיגית. הציר ועוזריו עמדו לבושי פראקים וצי"גדרים והמוכירות התרוצצו כמו בכורות דבר רים, ועזרו לנספחים להרדיו גרגר אבק אחר-רון מחליפותיהם המהודרות. מר אבני היה נרגש מאוד, יצא כמה פעמים כדי להיוודע מתי בדיוק יבוא ראש"הטכס. כל אנשי השג"ריות היו במצב רוח מרומם, הסכימו להצ"טלם בחדרו של הקונסול. עם כניסתנו לשם, עצרה אחת המזכירות את הנספח הצבאי, הזכירה לו כי בתום הטכס אצל נשיא צרפת תיערך מסיבת שמפאניה בשגרירות. אחד ה-מוזכרים עבר בין עובדי הצירות, אסף כסף כדי לקנות פרחים לציר. ויכוח נרגש התערך רר סביב שתי בעיות: כמה כסף יש לתת לי-מטרה זאת, מאחר שאחד העובדים עשה כבר חשבון ומסרב לתת למעלה מ"50 פראנק, וכן אם מותר למר אבני לענות סיכת פנינים על עיגבתו. אבני עמד על דעתו: גם אבני היה עונד סיכת פנינים בטכסים דיפלומטיים.

בצירות עצמה לא ביקרתי עוד, אך עם עובדיה נפגשתי פעם נוספת במסיבה לכבוד פתיחת המועדון היהודי באחד מבתי הסוכנות בפאריס. שגריר ישראל, יעקב צור, נאם. הוא סיפר על הומנים שחלפו. עת היה ססודנט עני בפאריס וחי על קיצבה של כמה מאות פראנקים בחודש, והרדיש את חובתם של הישראלים בפאריס לשרת בכל מאורם את מדינת ישראל. לא יכולתי שלא להיזכר ב"נאומו של סניור במבי בפני היחפנים בסרט הנט בויילונ.

מכל העולם

המלחמה הקרה

החמישי הצהוב

אדם שיופיע בישראל ויציע למסור את הנגב למצרים ואת הגליל לסוריה, יראה מלאך בהשוואה לאדם שיופיע מחר בארצות"הברית ויציע להכיר בממשלת סין הקומו"ניסטית, לכרות אתה ברית"שלום. כי השנאה לסין העממית הפכה מומן לאבן"הבחון לכל אמריקאי טוב והגון.

שינאה זו לא נפלה מן השמים. היא טופחה משך שנים בשקידה רבה מאד. לפעמים עוררה שקידה זו חשדות. קשה היה להניח שהיא ספונטאנית לגמרי. סקרנים גילו שיש לה מקור כספי נכבד.

ממשלת ארצות-הברית נותנת סיוע עצום בדולרים לגנרלימיסו צ'יאנג קאי-שק. הגנר"ליסימו הקטן והעקשן ידע מה השימוש הטוב ביותר לכסף זה. הוא השאיר חלק ממנו בארצות"הברית, לצורכי תעמולה ושו"חד. כך נוצר מצב מגוחך שממשלת ארצות-הברית הקציבה במו ידיה את הכסף שנוצל כדי להשמיץ על ראשיה להמשיך ולהקציב כסף.

מוזכרים לקריאה. אולם גם לילד היה ברור שלא ייתכן שלום של אמת בעולם ללא הכרה בממשלה, השלטת למעשה, על העם הגדול ביותר בעולם, ההופך במהירות למע"צמה העולמית הרביעית, אם לא השלישית. פה ושם החלו נשמעים רמוזים ראשונים מפי דוברים אמריקאים רשמיים שכדאי לעיין מחדש בכל העניין. שריר אמריקאי בפקינג

אפילו להכות באחד הימים טריו בין מאו העצמאי ובין הרוסים. כל עוד נהרגו בני אמריקאים בין שלגי קוריאה, אי אפשר היה גם לחלום על כך. אולם בינתיים נגמר הקטל. הנשיא אייזנהואר השתכנע שהכלכלה האמריקאית יכולה להת"קיים גם בלי הזמנות"מלחמה ענקיות. צעת האנגלים וההודים, שהכירו מומן בממשלת מאו, החלה משפיעה גם היא.

כשהתישבו השבוע שרי החוץ של ארבע המעצמות, ישבו וציגו המעצמה החמישית בקירבת מקום, מוכנים להיענות מיד לקריאה לתפוש מקום על יד השולחן. זו הפעם הראשונה מזה חמש שנים הייתה אפשרות ממשית שבצע ארבעת הפרצופים הלבנים יופיע פרצוף צהוב, נציג המעצמה העתיקה ביותר בעולם.

ארצות-הברית

יחי הריאום!

לא מכבר הופיע בארצות"הברית ספר משעשע בשם בילד-אפ בויס (אנשי הריאום). גיבור הספר הוא מומחה לתעמולה, שתפ"קידו לרומם * בעל מפעל לחלב. המומחה כותב עבורו את כל הנאומים, מארגן מפעלים לשם הבלטתו. הסוף המר הוא שבעל המפעל החל מאמין בעצמו לכל מה שנאמר עליו, לקה בשגעון גדלות וורק את המומחה. ריצ'ארד ניקסון איננו בעל מפעל החלב.

תרגום העולם הזה למושג האנגלי בילד-אפ, מילת"סלנג של מקצוע הפרסומות האמריקאי למיבצע שתכליתו לרומם אדם בעיני דעת הקהל באופן מלאכותי.

אין הוא בעל מפעל כלשהו: משרתו סגנות נשיא ארצות"הברית, היא ריקה מכל תוכן. אין היא מחייבת את בעליה אלא להכות בסבלנות לפסירתו של הנשיא. ולתפוס את מקומו במקרה מעצ"ב זה. אמר הארי טרומן, שהיה בעצמו סגן-נשיא עד למותו של רוו"בלט: "סגני הנשיאים היו חשובים בהיס"טוריה כמו העטין החמישי של הפרה!"

אלא שניקסון, בילדותו כרוז של יריד, לא הסתפק בתפקיד ציורי זה. הוא רצה להיות משהו. לשם כך הפעיל מכונה של רימום שמעטות היו כדוגמתה אפילו באמרי"קה. שהצטיינה תמיד במקצוע זה. כתוצאה מכך הפך ניקסון, אדם כמעט בלתי-ידוע עוד לפני שנה וחצי, לאדם חשוב ביותר.

הכלב לא הוחזר. רימום זה לא בא במקרה. הרפובליקאים הם בעיקרם מפלגה של ההון הכבד. כשראו שאין להם סיכוי אחר לחזור לשלטון, העמידו כמועמדם לנשי"אות את אייק, שנחשב לאדם ליברלי. אולם הם שמו לצידו את הסגן הריאקציוני ביותר שיכלו למצוא.

ניקסון היה בדיוק זה: ילד השעשועים של בעלי ההון בקליפורניה, בעל הישגים ממשיים בשדה רדיפת הקומוניסטים בממשלה (לעומת ג'ו מק-קארתי, שהושגו בשטח זה שווים לאפס). הוא היה איש הימין הימני.

הדבר נתגלה בצורה דרמטית בימי הבח"רות. אויביו של ניקסון גילו שבעלי ההון העמידו לרשותו קרן פוליטית חשאית, מבלי שישלם עבורה מס הכנסה. קמה שערוריה איומה, אך כאן באה בפעם הראשונה לידי ביטוי גאונותו של הצעיר. בנקודת השיא של השערוריה הופיע לעיני מיליונים על מספי הטלביזיה, הרים כלבלב והודה שגם אותו קיבל במתנה. "אולם לא אחזיר אותו!" קרא בהתרגשות. ההמונים הריעו לכבודו. ניקסון עצמו פרץ בככי. הקאריירה שלו ניצלה.

הלב העטין החמישי. מאו הלך הסגן הצעיר מחיל אל חיל. הרימום פעל, פה ושם הופיעו השערות שניקסון יהיה הנשיא הבא. במקרה של נצחון רפובליקאי נוסף, כשהאגף הימני של המפלגה יוכל לחתר על אייק.

אלא שניקסון, שהשתכנע לגמרי שהוא איש גדול, החל מראה סימנים לכך ששכח על חשבון מי נעשה הרימום. כשחזר החודש מסיוור מקיף באסיה המזרחית, נפוצו שמו"עות באירופה כי חדל לחבט את צ'יאנג קאי-שק, בא לכלל מסקנה שיש להסתדר עם סין העממית (ראה לע"ג).

היה זה בדיוק ההיפך ממה שרצו האנשים שהעלו אותו לגדולה. לכן היה זה טבעי שבאמריקה עצמה נשמד הדבר בסוד. אך לפי כל הסימנים, עשוי העטין החמישי לספק בקרוב חלב בעל טעם מפתיע.

בריטניה

יום הולדת לדמיון

אולי ישנם בעולם עוד כמה מאות שמרנים צעירים, הסבורים ששרלוק הולמס, הבלש ה"גאוני שכל סופרי הפשע בני המאה ה"20 לא הצליחו ליצור מתחרה שישווה לו, אינו אלא דמות ספרותית ולא אדם ממש, שחי ופעל את

כל עלילות הגבורה המיוחסות לו. על אנשים מעין אלה מסתכלים מאות אלפי חברי המוע"דונים על שמו של הגבור הנערץ, בשתיקה של בוז. לגביהם, אין כל ספק בדבר כי האנגלי ה"שתקן ומוצץ המקטרת שידע לתבחין במבט אחד בעשרות פרטים מאלפים, היה חי וקיים.

אולם לפני זמן מה, הרגישו חברי המועדו"נים כי להשלמת דמותו של הולמס חסר עדיין משהו הנחשב להכרחי בעולם המודרני: כמה ימי מועד וזכרון, אותם יחוגו בצוואת בהרמת כוס משקה. על מותו של הגבור אסור היה א"פילו לדבר, אולם הם החלו בחיפושים בלשיים ממש אחרי יום הולדת מתאים.

חיפוש זה לא עלה יפה: ארתור קונאן דויל קבע את כל פרטי הפרטים של דמות גיבורו, תלבשותיו, הפציו ודירתו. אולם הוא נמנע בהחלט מלספק פרטים ביוגרפיים משפחתיים, לא היתה ברירה אלא להכיריו על גילוי מרעישי, בנוסח גילוייו של הולמס עצמו, אך מבלי ל"ספק לאחר מכן את העיקבות שהובילו לכך.

התוצאה: ב"15 בינואר, התאריך שנקבע על-ידי ד"ר רוברטס, פרופסור באוניברסיטת קמברידג' ונשיא האגודה הלונדונית, התכנסו אלפי חובביו במועדוניהם, בין השאר בביתו של הולמס ברחוב בייקר מספר 221 ברימו כוס למלאת 100 שנה לגדול בבלשי תבל.

רומיניק

אדם בלתי-נורמלי

משך כמה שבועות היה מייקל אובריין גבור עולמי, כמעט סמל של תקופה בתולדות האנושות. כל זה בא לו הודות למגרעה אחת: לא היה לו ספורט.

הדבר נתגלה שעה שהפליג באניה מהונג"קונג הבריטית למאקאו הפורטוגלית, שתיהן ערי-יגמל בדרום סין. הפורטוגלים, שהקפידו מאוד בעניני ספורט, גילו את מגרעתו, סרבו לתת לו לרדת מן האנייה. כשחזר להונג"קונג שמו גם הבריטים לב לאבר

סגן-נשיא ריצ'ארד ניקסון... בילד-אפ

החסר, החיוני כל כך לאדם המודרני. הם לא נתנו לו לרדת.

320 יום. משך כמעט שנה טייל אובריין הלך וחזר בין שני הנמלים, חי חיי מלכים על האנייה, מבלי לשלם פרוטה. רב-החובל לא רצה להשתמש בביריה היחידה: לזרוק אותו לים, שהוא מחוץ לגבולות לאומיים.

אולם גם הטיול היפה ביותר סופו להי"מאס. אחרי 320 יום באנייה קיבל בהונג"קונג ויזה בראזילית. אולם האודיסאה לא תמה: כשהגיע לריידיה-גינור, סירבה המשטרה לתת לו לרדת, טענה שניירותיו אינם בסדר. לבסוף נמצא הלב הרחום. השוכנו על אי ליקה הדומיניקנית הכושית, השוכנו על אי מול אמריקה המרכזית, הודיעה שתתן מחסה לאיש הגרף. אמר אובריין: "סוף סוף אוכל להיות אדם נורמלי!" מאחר שהנור"מליות במאה ה"20 תלויה במידה רבה בחו"מת על גבי הגייר, היתה הצדקה לשמחתו.

שלא היה קיים בתקופה בה נכתבו על-י לותיו של הולמס, והקם אחר כך על-ידי אגו"דות חובבים לפי הפרטים המתוארים בספרים. * * בוכה אחרי שידור הטלביזיה המפורסם, בו הגן על עצמו מפני האשמות השחיתות.